

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P.|| VINCENTII|| BRVNI, SOCIE-||TATIS IESV,|| BREVIS
TRACTATVS|| DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE,**

Bruno, Vincenzo

Coloniæ Agrippinæ, 1598

VD16 B 8664

Tractatvs Brevis De Confessione, Pro ijs, qui frequentius confitentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59993](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59993)

TRACTATUS
TVS BREVIS DE
CONFessione, PRO
ijs, qui frequentius con-
fitentur.

DE UTILITATE FRE-
quentis Confessionis.

QVANTA sit necessitas Sacramenti Confessionis, quantaque com-
moda fidelium animis afferat eius frequenta-
tio, multo plus quisque
experitur in seipso, quam sermone ex-
plicari aut scripto cōprehendi possit.
Vnde Christus Redēptor noster probè
intelligens quantopere salubri hac me-
dicina indigeamus, voluit in fine vi-
tæ sub figura lotionis pedum Aposto-
licorum, loco testamenti eam relin-
quere, & exemplo suo ad eius vsum
exhortari, non modo pro remedio
peccatorum mortalium, sed etiam
pro venialium. Hoc enim significare
voluit

voluit ipse Dominus, quādo dixit. Qui lotus est, non indiget, nisi vt pedes lauet.

Nam cum ea conditio sit fragilis naturæ nostræ, vt diu immunis esse non possit à macula saltem veniali, nō sufficit, ablutam esse hoc sacramento animam à sordibus peccati mortalis, sed insuper necesse est, vt eam conserues omnino mundam, & crebrius abluas pedes affectuum à puluere peccatorū venialium. Et quamuis sola autoritas tanti Magistri, institutoris huius Sacramenti, nobis satis esse debeat, vt illud frequentemus, tamen visum est aliquot, de multis huius Sacramenti, utilitates describere, vt eo libentius & auidius tam singulare beneficium complectamur, & in eo proficiamus. **PRIMA** igitur est, quod qui sæpe cōfitemur, ac proinde sæpe examinat conscientiam suā, magis securus est, propter memoriam recentem peccatorū, se integram & legitimam facturum confessionem. Vnde & certior est sibi remissa esse peccata, & se diuinā gratiam affecutum esse.

II. Qui sæpè confitentur, partim quia paulò ante confessi suat, vel paulò post iterum confitebuntur, partim, quia

quia continenter sibi proponunt, se
piè & religiosè victuros, nec DEVM
offensuros, illudque propositum i-
dentidem renouant, redduntur cau-
tiores in euitandis peccatis, & faci-
lius resurgunt, si vero aliquando la-
bantur, fortius pugnant & tentatio-
nibus resistunt.

III. Frequentatio huius Sacramenti,
animū hominis magna luce illustrat,
nō modo ad cognoscenda peccata sua
quantumcunq; parua; Nam in panno
mundo facilius vidētur parue macule
quam in immundo & sordido: verum
etiam ad cognoscendas eorū radices;
cuiusmodi sunt malæ inclinationes &
affectiones. Vnde veluti hoc facilius
sanatur infirmitas, quo melius cogno-
scitur, sic isti cognoscendo seipsos, fa-
cilius cauent omnes peccatorum oc-
casiones, & incolumes seipsos conser-
uant in Spiritu.

IV. Quo quis sæpius confitetur, hoc
maiorē vi sacramenti cōsequitur gra-
tiam, & quo plus crescit in gratia, hoc
magis se disponit, & capaciorē reddit
ad accipiendam amphorem gratiā in
Confessionib. sequentib. Quare sæpè
contingit, vt peccator Confessionem
frequentans, crebris actib. pœnitentię
eiusq;

couſq; in hac virtute proficiat, vt poſt multas confeſſiones (vt bene obſerua- uir S. Thomas) cum maiore gratia & charitate reſurgat, quam habuerit, an- tequam in peccatum laberetur.

V. Nam beneficio Confeſſionis non ſolum aſſequimur remiſſionem pec- catorum; verum etiam magna ex par- te impetramus relaxationem poena- rum dictis peccatis debitarum: vnde partim virtute Sacramenti, partim propter poenam ſenſibilem, doloris & pudoris, quem in confeſſione peccato- rum experimur, poterit accidere, vt quiſpiam toties confiteatur, & abſo- lutionem ſacramentalem recipiat, vt tandem (vt dicit Thomas in 4. ſenten- tiarum) nulla ei poena ſuperſit tole- tanda in Purgatorio.

VI. Frequentatio huius Sacramenti magnum adiumentum & lumen af- fert ijs, qui deliberant de eligendo vi- tæ ſtatu, in quo facilius ſaluari poſſint atque id partim propter gratiam quæ ſæpius eis communicatur, qua effecti ſunt diuinarum inſpirationum ma- gis capaces, partim propter lumen, quo illustratur intellectus ad rectius cognoscendam Dei voluntatē, & ma- ius ſuum bonum, partim etiam pro- pter

pter fortitudinem spiritualement voluntati communicatam, qua serio acceptent, quod, ceu melius bonum, à Deo inspiratur, partim deniq; propter crebra consilia & institutiones Confessarij, qui loco Dei eum gubernant.

VII. Qui crebro confitetur, nec saepe, nec grauius solet tentari à Dæmone. Nam vt aranei telas suas non texunt in ædibus diuitum, quod saepè dissoluantur in ijs, qui cōtinenter eas expurgant & euerrunt, sic in eorum mentibus, quæ confessionibus crebris mundantur, dæmon non potest, vti vellet, tentationum telam ordiri. Imo quia animaduertit saepe fraudes suas & insidias pate fieri, nec posse se sine iactura & confusione sua à pugna recedere, etiam fugit ab illis. Nā vt dicit S. Hieronymus, potestas & virtus proditoris concidit patefacta prodicione, latrones infernales more aliorum latronum scientes se deprehensos, fugiunt.

VIII, Quo rarius quis confitetur, hoc plus in eo deficit conscientiae remorsus, & paulatim fit insensibilis, sic vt peccata etiam grauia & mortalia, illi videantur parua, & ideo facilè ea committit. Contra qui saepè confitetur, tantam assequitur puritatem & teneri-

C

tudinem

48 DE SACRAMENTO

tudinem conscientiae ut etiam sentiat remorsum quendam in culpis leuibus, eo quod abhorreat à lapsibus grauioribus, nec facile in eos recidat.

IX. Quemadmodum qui raro confitentur, eo quod ordinariè sint in statu peccati, nunquam inueniunt vel pacem, vel quietem, etiam si haberent omnes consolationes mundi Sic e contra qui frequentatione huius sacramenti conseruant Dei gratiã, etiam si multas habeant tribulationes in hac vita, tamen propter testimoniũ bonæ conscientiae summa pace, tranquillitate, que mentis fruuntur.

X. Et sicut ij qui sæpe consulunt Medicum eiusque præceptis parent, uiuunt diu sani, sic qui sæpius infirmitates suæ conscientiae aperiunt medico spirituali, eiusque consilia & remedia sequuntur, facilius conseruant sanitatem gratiæ diuinæ, & securius consequuntur salutem æternam.

XI. Cum videamus horam mortis esse incertissimã, propter frequentes, eosque subitos casus, qui quotidie hominibus accidunt, maiore securitate conscientiae, & certitudine suæ salutis è uiuis excedunt, qui sæpe solent
con-

confiteri, eo quod semper parati sint ad mortem, quam illi qui cum multo tempore à confessione abstinuerint, ex improviso è vita tolluntur, aut non habent tempus confitendi, aut si confitentur, ignorant quid requirat Confessio, itaque eam faciunt cum exigua præparatione, & sæpius mera necessitate quam bona voluntate. Vnde alicubi dicit *AUGUSTINVS*, Si *Hom. 41* quis existens in extrema aegritudine, expetiuerit Sacramentum Pœnitentiæ & receperit, sicque reconciliatus ex hac vita discesserit, fateor, non negamus ei quod petit, sed de eius salute securi non sumus. Qui verò dum sanus est, se reconciliat, & pœnitentiã agit, ac postea bene viuit, securus ex hac vita discedit: qui vero in fine vitæ se reconciliat, & pœnitentiam agit, si hinc discedit securus, ego non sum securus: nec ideo dico, quod damnabitur, sed nec dico, quod saluabitur, non scio, non præsumo, non promitto.

XII. Deniq; omnium bonorũ & priuilegiorum, quibus (vt scribit S. Bernardus) fruuntur illi, qui relicto mundo in religionem aliquam se abdiderunt, modo quodã suo participes sunt

50 DE SACRAMENTO

etiam ij, qui in sæculo manētes, Sacra-
menta sancta frequentant, & vitam
spiritualem agunt. Nam homo, etiam
in hoc statu viuit purius, cadit rarius,
resurgit velocius, ambulat cautius, &
sæpè à Deo consolatus, quiescit secu-
rius, purgatur celerius, moritur confi-
dentiùs, & remuneratur copiosius.

ITAQVE ad consolationem piorum
& deuotorum, qui vitam agere desi-
derant immaculatam, hunc breuem
tractatulum confeci, quasi Speculum
Spirituale, quo sepius inspecto, possint
facilius animaduertere suos defectus
etiam minimos, & deinde eos per Cõ-
fessionem tollere & emendare. Nam
homines spirituales, qui dant operam
vitæ puritati, & ad Christianam per-
fectionem aspirant, debent omni dili-
gentia cauere non solum peccata mor-
talia, à quibus per gratiam Dei solent
abstinere, verum etiam venialia. De-
bent quoque esse solliciti in reprimen-
dis animi passionibus, reformandis af-
fectibus, & denique remouendis, quo-
ad fieri potest, omnibus imperfectio-
nibus.

QVI ergo solent frequenter confite-
ri, in quatuor rebus sigillatim debent
diligentiam adhibere. Primo in Exa-

mine

POENITENTIAE. 51
mine conscientiaē suæ. Secundo in Do-
lore peccatorum. Tertia in ipsa Con-
fessione. Et quarto in Proposito & me-
dijs suæ emendationis.

DE EXAMINE CON-
scientia.

QVANTVM ad Primum, hoc est,
ad Examen Conscientiaē attinet.
Magnopere confert ad profectum Spi-
ritualem, si quis quotidie, antequam
cubitum eat, se parum colligat, & pri-
mo gratias agat Deo pro beneficijs ac-
ceptis, maximo eo die: tum oret, & gra-
tiam & lumen impertiat suos defectus
& peccata cognoscendi; deinde se ex-
aminet discurrendo per totius diei a-
ctiōnes, an cogitatioē, verbo, vel opere
Deum offenderit aut proximum. Et si
in aliqua re se deprehendit culpabilē,
cum dolore propositum in animo cō-
cipiat emendandi se, confitendi, & cū
diuina Maiestate in gratiam redeundi.
Præterea quando Confessio facienda
est, tempus aliquod in examinanda
conscientia ponendum est, secundum
quod plures paucioresūe dies à proxi-
ma confessione intercesserunt, Itaque
maiore cum diligentia percurrat Exa-
men hic subiectum, colligendo omnia

52 DE SACRAMENTO
peccata & defectus quos dicto tempo-
re incurrerit. Ad quod non parum iu-
uat pro ijs qui memoriam magnam
nō habent, quotidie in Examine quod
vespere faciunt, annotare defectus oc-
currentes, vt quando confitendum
est, facilius eorum possint meminisse,
& dum paulo ante ea inspexerunt ma-
iori pace patefacere.

MODVS EXAMINAN- di Conscientiam.

CIRCA COGITATIONES & actus interiores, & primo erga Deum.

AN in rebus fidei dubius fuerit vel
curiosus, an fidē habuerit somnijs,
augurijs, alijsūe superstitionibus.
An in alio spem suā collocauerit, quā
in Deo, an in suis necessitatibus despe-
rauerit de auxilio diuino non haben-
do in eo fiduciam, quam habere con-
uenit.

De exigua memoria Dei & beneficio-
rum eius, & an plus affectus fuerit ad
diuitias, filios, aliaque bona tempora-
lia

POENITENTIAE. 53
lia, quam ad diuinam suam Maie-
stem.

ERGA PROXIMVM.

AN facile de alijs male suspicatus sit,
& temerè iudicauerit.

An compassus sit proximo in aduersi-
tatibus, vel necessitatibus spiritualib.
& corporalibus orando pro illis.

An animo alienus fuerit ab aliquo,
aut optauerit eius mortem, aliudue
damnum, & an illatas iniurias condo-
nauerit.

An laborauerit inuidia, contristando
de bonis alterius, vel gaudento de
malis.

An alijs se prætulerit, aut alios con-
tempserit tanquam sibi inferiores.

An inordinatum aliquem affectum,
vel amorem sensualem vel carnalem
habuerit erga aliquem.

An magni se fecerit propter bona a-
liqua interna vel externa, quæ putat
se habere, vel vanam aliquam de re-
bus suis habuerit gloriam.

An occupauerit se cogitationibus o-
tiosis, vanis, ambitiosis, delectando
se in illis, & an inordinatè appetiuerit
honores, dignitates, &c.

C 4

Circa

54 DE SACRAMENTO
Circa Castitatē. An passus sit aliquam
tentationem carnis vel cogitationes
immundas, quas nō statim repulerit.

CIRCA VERBA, ET PRI-
mo erga Deum.

AN mane & vesperi consuetas ora-
tiones habuerit commendando se
Deo & gratias agendo pro beneficijs
acceptis, & orando pro illis, pro qui-
bus debet.

An, qui sunt obligati, recitarint offi-
cium diuinum, vel alias orationes cū
debita deuotione & attentione.

An assumpserit nomen Dei vel San-
ctorum in vanum, & de rebus sacris
locutus sit, vt oportet.

An sine reuerentia iurauerit, vel sine
veritate, aut necessitate, & quam in-
tentionem habuerit in iurando.

An emisericit aliquod votum, quod nō
obseruauerit quemadmodum oportet.

An in prosperis rebus debitas gratias
Deo egerit, & an in aduersus questus
sit de eo, eiusq; prouidentia.

ERGA PROXIMUM.

AN obmurmurauerit superiori, an
famæ alicuius detraxerit, vel citra
veri-

veritatem, aut intentione non bona
mali aliquid de alio dixerit.

Similiter an de Prelatis & Principibus
locutus sit, vt decet, an verò eis male-
dixerit.

An facile aures præbuerit murmuran-
tibus, vel loquentibus de rebus illicitis.

An omiserit corrigere proximum, cū
opus erat, & quando obligabatur, &
facere poterat.

An occulta peccata aliorum patefecerit,
quæ vel ipse sciuerat, vel de quibus
habebat suspicionem.

An mendacium dixerit, aut plus æquo
res exaggerauerit, aut simulatè locu-
tus fuerit.

An verba iniuriosa vsurpauerit, aut
irriserit & contempserit alios, vel ma-
ledixerit, vel malum imprecatus fue-
rit proximis, tam viu's quã defunctis.

An paterfamilias iniuria affecerit v-
xorem, famulos, an maledixerit filiis,
vel aliquod malum eis imprecatus sit,
an reprehenderit & admonuerit eos
quando oportebat, num operam de-
derit vt scirent, quæ necesse est homi-
nem Christianum scire.

An adulatus sit alicui, vel malū confi-
lium dederit.

C 5 An

An alios retraxerit ab aliquo bono opere, vel causa fuerit alicuius dissolutionis aut peccati.

An sermonem habuerit de rebus impudicis & lasciuis, cum mala ædificatione, & scandalo proximi.

ERGA SEIPSV M.

AN libenter de rebus suis locutus sit amplificando eas & desiderando, vt ab alijs magni fiant & laudentur.

CIRCA OPERA, ET PRIMUM erga Deum.

AN in Confessione & Communionem defectum aliquem commiserit, & maximè de negligentia examinandi conscientiam, dolendi de peccatis, & renouandi propositum emendationis.

An omiserit facere poenitentiam, & exequi remedia data à Confessario.

An in festis peculiari cura & deuotione cultui diuino vacauerit, audiendo Missam & concionem, & quem fructum inde retulerit.

An ratione sanitatis procurandæ, aliamue ob causam vsus sit rebus superstitiosis.

ERGA PROXIMVM.

An

AN parentibus suis, alijsue Maioribus obediuerit, & honore debito eos affecerit.

An suis superioribus Ecclesiasticis & sæcularibus Principibus obtemperauerit, in ijs quæ ab illis iustè imperata sunt.

An qui gubernant familiam, malè se habuerint erga domesticos: & an neglexerint castigare filios, aliosque suæ curæ commissos, in rebus spectantibus ad Dei offensionem, & animarum condemnationem.

An iram vel impatientiam aliquam ostenderit erga proximum, vel malo aliquo eum affecerit.

An acceperit vel usurpauerit res alienas, vel mercedem alijs debitam retinuerit.

An in emptione vel venditione, alijsq; contractibus vsus fuerit aliqua fraude vel aliquod damnum proximo in bonis temporalibus intulerit.

An eleemosinā fecerit, & pauperibus secundum facultates suas subuenerit.

An propter timorem humanum, aliove respectu bonum aliquod omiserit; vt, versari cum pijs & bonis, & exercere opera quædam pia ad gloriam Dei, vel ad utilitatem suam & proximorū.

58 DE SACRAMENTO
ERGA SEIPSUM.

AN, vt magni fieret, superfluos sum-
tus fecerit, in vestitu, victu, alijsque
vanitatibus suo statui non conuenien-
tibus.

An aspectu, vel tactu alioſue modo oc-
caſionem dederit alicui tentationi,
aut peccatum aliquod admiserit con-
tra honeſtatem Chriſtianam.

An, qui ſunt Coniugati, intentione,
vel tactu & alijs modis illicitis pecca-
tum aliquod admiserint contra finem
& honeſtatem Matrimonij.

CIRCA GVLAM, An in eden-
do & bibendo exceſſerit, aut nimio af-
fectu comederit, deſiderando cibos
exquiſitos, & nimia ſollicitudine, pro-
curando plus ſatiſfacere in hac parte
ſenſui, quam neceſſitati.

An per intemperantiam in cibo & po-
tu cauſam dederit alicui illuſioni no-
cturnæ, & num in ea habuerit aliquam
complacentiam.

De tempore male collocato vel con-
ſumpto inutiliter in colloquijs otio-
ſis, vel ludis illicitis, & alijs augis parū
conuenientibus.

An cōuerſatus ſit cum hominibus diſ-
ſolutis, qui eum ad malum incitarint,
aut

aut se occasione vel periculo peccandi temerè exposuerit.

Præter hæc omnia, quicumq; habent officium, dignitatem, vel exercitium particulare, examinabunt se de defectibus, qui in dictis statibus vel exercitijs singulariter occurrere solent secundum vniuscuiusque obligationem.

DE DOLORE PECCATORUM.

Post factum Examen, reuocando in memoriam peccata, quæ conscientia tibi suggerit; Primo confusionem capies ex teipso, considerando quam parum te emendes & proficias, postquam toties redeundo ad confessionem, nunquam deest confitendi materia, imo semper te iisdem defectibus obnoxium deprehendis.

Vnde causam habes magnam vere timendi, te non tam ex dolore & efficaci proposito, quam ex consuetudine redire ad Confessionem. Quare cum parui facies emendationem, periculū est, ne Deus suam gratiam subtrahat, tibiq; dicatur. *Quia tepidus es, incipiam Apoc. 3. te euomere.*

DEINDE oculos mentis tuæ attolles ad Christum, considerando, quod, cū

60 DE SACRAMENTO

fit ipsa sanctitas & puritas, magno pe-
re illi omnia peccata displiceant, quā-
tumuis parua. Vnde vide, quid egerit,
& quanta passus sit, vt te liberaret ab
illis, & tantis beneficijs ad se amandū
& obseruandum sua diuina præcepta
attraheret. Tum reflectendo oculos
ad te ipsum, cōsidera quantum debeas
benignissimo tuo creatori & redem-
ptori, & vide quatenus officio suo sa-
tisfeceris dolendo ex animo de tanta
tua malitia & ingratitude erga ta-
lem Patrem & Dominum, qui cum te
tantopere amauerit, tu nil aliud cogi-
tas, quam eum offendere.

Postremo cōuerter te iterum ad Chri-
stum, & considerando, quomodo ille
sit noster Mediator, & pro tuis pecca-
tis satisfecerit, ab ipso per intercessio-
nem beatiss. matris suæ & omnium
Sanctorum petes humiliter veniam,
& simul eum rogabis, vt dignetur re-
formare tuos affectus & prauas incli-
nationes, vt in posterum nihil habeas,
quō eum offendas. Et deniq; tempe-
rando dolorem tuorum peccatorum,
cum spe veniæ, firmum propositum
facies emendandi vitam tuam, & gra-
tiam atq; auxilium ad id præstandū à
sua diuina Maiestate postulabis,

DE

POENITENTIAE. 61
DE CONFESSIONE.

FACTURUS autem Confessionem, considera, quoties vadis ad accipiendum hoc Sacramentum, toties ire ad lauandum te sanguine Christi, cuius virtus operatur in Sacramentis. Propterea vide quanta reuerentia, & gratiarum actione conferre te debeas ad accipiendam medicinam, quæ tanti constitit ei, qui eam fecit.

Deinde in ipsa Confessione tria potissimum obseruabis.

Primo facies confessionem integram omnium peccatorum, quorum recordari poteris, & quæ conscientiam maximè vrgent, explicando simul eorum speciem, numerum, & circumstantias necessarias, quantum fieri potest.

SECUNDO claritatem & perspicuitatem in confitendo amabis, quæ oriatur ex viuo desiderio omnia accuratè manifestandi, vt à Patre Spirituali eo melius possis adiuuari & dirigi, nam, vt dicit Scriptura, *Qui abscondit scelera non dirigetur.* **Prou. 28.** Et ideo sincere confiteri debes peccata tua, non celando, nec excusando, nec extenuando rem vllam, non vtendo verbis super-

62 DE SACRAMENTO

superfluis nec recēsendo historias quę
nō faciunt ad propositum, multo mi-
nus autem aperiendo peccata aliorū,
sed accusando tantum teipsum.

TERCIO accedere debes ad Confes-
sionem, paratus non solum ad susci-
piendam pænitentiam, & implendam
satisfactionem, quæ à Sacerdote im-
ponitur: verumetiam ad accipienda
omnia consilia & remedia, quæ pro
tuis peccatis, & pro maiori bono tuo
Spirituali ab eodē tibi dabuntur. Fru-
stra enim infirmus suos morbos ape-
ririt medico: si postea nollet accepta-
re remedia, nec exequi ordinem & le-
ges, ab illo præscriptas.

DE PROPOSITO ET ME-
dijs Emendationis.

FACTA confessione, tria alia obseruan-
da sunt. Primum est. Statim exequi
pœnitentiam à Sacerdote iniunctam,
renouando propositum abstinendi à
peccatis confessis, & omnibus alijs,
ac cauendi occasiones dictorum pec-
catorum.

Secundum est. Media aliqua arripere,
quæ te ad tui emendationem iuuare
possint, obseruando præcipuè defe-
ctus

Aut eos, ex quibus omnes alij oriri videntur, & contra eos se instruere & armare.

Ex remedijs quæ vsurpari possunt ad extirpandum aliquod vitium vel imperfectionem, alia sunt generalia, alia particularia. Inter generalia primum est. Firmum propositum non committēdi amplius tale peccatum: quod deberes sæpè renouare, maximè manè, & quotiescunque in illud vitium relaberis.

II. Prodest fugere occasiones, quæ ad tale peccatum solent inducere, vt ludos, malas societates, familiaritatem personarum suspectarum, aspectum oculorum, curiositatem audiendi, lo- *Hier. 9.*
quacitatem. Nam scriptum est: Mortē intrare per fenestram.

III. Plurimum iuuat in principio diligenter resistere tentationibus, excutiendo à se scintillam prauæ cogitationis, antequam intret & accendat cor. Quod fieri potest, si subito recurras ad orationem, vel nomines sanctissimum nomen I E S V, vel signes te signo S. Crucis, vel subito ante oculos obijcias imaginē Christi crucifixi pro pœna tuorum peccatorum vulnerati & sanguine manantis.

IV. Mul-

64 DE SACRAMENTO

IV. Multum quoq; iuuat ad conseruandum propositum bonum non offendendi Deum, sæpe audire verbum Dei, bonos libros legere, abstinere à libris vanis & lasciuis. Nam verbum Dei colligit hominis cor, temperat passiones, & voluntatem nostram replet bonis desiderijs.

V. Nec parum prodest versari semper in conspectu Dei, tanquam teste nostrarum actionum.

VI. SI quando homo senserit rebellionem carnis, plurimum prodest asperè & durè tractare corpus tū dormiendo, edendo, bibendo & videndo, tum etiam in alijs rebus quæ illi possent afferre voluptatem. Nam cum caro sit quasi incentiua inordinatarum affectionum, quo debilior erit, hoc debiliores & languidiores quoque erunt affectiones ab ea profectæ.

VII. Bonum quoq; remedium est fugere otium, originem & fomitem omnium vitiorum, efficereq; vt semper aliqua honesta occupatione vel mentis vel corporis sumus distenti, ne locū inueniat Diabolus in anima nostra.

VIII. Magnum etiam adiumentum affert, earum rerum recordatio, quæ timorem incutiunt, vt mortis, iudicij, pænæ

poenæ æternæ peccatoribus præparatæ, vel consideratio beneficiorum Dei & diuinarum promissionum, vt excitemur ad amorē ipsius, & odium omniū quibus possumus offendere diuinam suam bonitatem.

IX. Denique efficacissimum remedium est, Frequens vsus sanctiss. Sacramentorum, Confessionis & Eucharistiæ, quia vt docet Apostolus, principale remedium contra peccatum est diuina gratia, quæ his sacramentis obtinetur, accedit quod instituta sint à Christo D.N vt essent quasi medicinæ cælestes, nō solū ad expianda peccata, verū etiam ad sanandos nostros inordinatos affectus, ad reprimendas passionēs, ad tollendum omnem animi languorem, & denique vt essent certa quædam amoris incentiua, quibus inflammata voluntas nostra facilius resistat, inclinationibus prauis, & vincat omnes tentationes, mundi, carnis, dæmonis.

Præter hæc sunt alia quædam remedia magis particularia & propria cuiusque defectus, qui vsurpari & applicari poterunt secundum consilium Confessarij, & tam hæc, quam illa alia assumi debent cū magnitudine animi,

per-

66 DE SACRAMENTO

perseuerantia , & certa spe victoriæ fundata in auxilio diuino & Christi gratia.

Psal. 36. TERTIVM & postremum ex ijs, quæ homo seruare debet post Confessionem, est, vt omnem diligentiam adhibeat, in offensis quibus Deum hactenus læsit, nouis officiis recompensandis. Scriptum enim est. Non satis esse declinare à malo, sed opus esse facere bene: Procuret quoque vt ex memoria præteritorum malorum, quotidie fiat humilior, & feruentior in bonis operibus, exercendo se non solum in operibus pœnitentiæ & deuotionis, verumetiam peculiarius in operibus caritatis & misericordiæ erga proximum. Nam vti scriptum est. Qui fecerint misericordiam, inuenient quoque misericordiam in conspectu Dei.

MEDITATIO PRO SACRA
Communione.

Oratio preparatoria.

CVM tanta sit dignitas Sacramenti Corporis & Sanguinis Domini, vt si haberes omnem puritatem Angelorum
lorum

lorum & sanctitatem B. Ioannis Baptistæ, tamen nullo modo dignus esses illud recipere, ideo, vbi deficit humana fragilitas, quoniam Dominus noscitur ita vult & præcipit, recurre ad auxilium diuinæ gratiæ, petesque ab eo magnam famem, & ardens desiderium huius sancti cibi, ac vt profunda humilitate & reuerentia hanc sacram mensam possis accedere, eosque effectus hoc diuinissimum Sacramentum in te operetur, quos operari solet in eorum animis, qui dignè illud recipiunt.

PUNCTA MEDITATIONIS.

I. Imaginaberis te à Christo Domino inuitatum, vt dignus sis in societate Angelorum mensæ suæ assidere, his verbis amore plenissimis. *Veni. Hier. 25. te, comedite panem meum, & bibite vinum, quod misui vobis. Comedite amici, & bibite, & inebriamini carissimi.*

II. Considera, quis sit ille, quem es sumpturus, nempe Deus tuus factus homo, tu verò creatura abiecta, plena omni malitia & sordib. vadis ad recipiendū tuū Creatorem, infinitā illam
po-

potentiam, summam illam bonitatem & pluritudinem, tu, inquam, homo miser vadis ad recipiendum Deum illum, qui cum te creavit ad imaginem suam, & ex immenso erga te amore formatam & similitudinem tuam assumpsit, ad te venire desiderat, ut tecum habitet, ut te sibi uniat, & in eum quidem modum, ut sis unum cum ipso. Ut si bonus ille Zachæus se foelicem existimabat, quod tantum videre posset Christum, quæ facilitas erit eius animæ, quæ potest, quando vult agere cum suo Deo, ore ad os loqui cum eo, & in pectore suo tanquam hospitio recipere.

III. Verum ex altera parte, si Sanctus Ioannes Baptista in ventre matris sanctificatus, & à Deo electus in Christi præcursores, non se reputavit dignum tangere Christum, aut solvere corrigiam calciamenti eius, quomodo ego immundus peccator audebo eum tangere vel recipere in domum meam.

IV. Si sanctus Petrus Apostolorum Princeps, indignum se iudicabat, ut CHRISTVS in eius esset nauicula, dicens. *Exi à me, quia homo peccator sum*

LUC. 5.

sum Domine. quid dicam ego homo miserabilis, quomodo præsumam adiungere me illi, & recipere in domum meam.

V. Si ad manducandum panes propositionis necessaria erat tanta puritas & munditia, sicut dicebat Sacerdos Achimelec ad David. *Si mundi sunt pueri, manducent: quid faciam ego immundus peccator. quomodo audebo ore immundo manducare panem angelorum.* 1. Reg. 21

VI. Si ad manducandum agnum Paschalem, qui erat figura huius Sacramenti, necesse erat comedere lactucas agrestes, & panem azimum, renibus succinctis & alijs tot cærimonijs, quarum meminit Scriptura, quomodo audebo ego accedere ad manducandum verum agnum sine macula, filium DEI, sine dolore meorum peccatorum, & antequam videam me liberum à fermento & malitia peccati, maximè, cum agnoscam tam longe me abesse à puritate, quæ requiritur ad accipiendum hoc diuinissimum Sacramentum.

VII. Si Oza sacerdos tantum quod arcam testamenti attigisset, non ea qua debuit

debut reuerentia & puritate, tam feuerè à Deo repentina morte punitus est, quāto iustius mihi timendum est, qui non solum accedo ad tangendam arcam testamenti, sed ad diuinissimū corpus Christi D. N. arcam veram, in quam inclusi sunt omnes thesauri sapientiae Dei.

1. Reg. 6. VIII. Si Bethsamitas Deustam grauer puniuit, occisis 50. milibus hominum, quod tantum curiosè & irreuerenter arcam testamenti nudam aspexissent, quanto magis mihi timendū est in huius diuini sacramenti accessu, quod mihi non solum aspiciendum, sed etiam tangendum & sumendum est,

IX. Deinde conuertendo oculos ad teipsum, considera aliquantulum, quam vitam egeris, quoties maiorem habueris rationem minimi honoris, minimae paleae existimationis humanae, & luti voluptatum carnalium, quā gratiae & amicitiae Dei, gloriae & beatitudinis aeternae. Quod nomen quidem habueris Christiani, sed opera potius fuerint daemones. Fuit enim vita tua similis vitae ministrorum illorum infernalium, qui fingebant quidem se adorare Christum, dicentes, **A V E**
Rex

Rex Iudeorum, sed ex altera parte spuebant in eius faciem, & colaphis eum cædebant.

10. Cum ergo tu sis talis, qua fronte accedes ad sacram illam mensam, audebisq; admittere in domum tuam speculum illud infinite puritatis & munditiæ? quomodo audebis æternū Verbum Incarnatum recipere in hospitium animæ tuæ, quæ hucusq; nō aliud fuit quā stabulū bestiarū & nidus serpētū.

11. Ex alia parte quātumuis agnoscas te ita miserabilem, & omnibus bonis indignum, non debes tamen te subducere ab hac mensa, sed potius maiori cum fiducia ad Deum confugere, considerando Dominum illum, esse eum ipsum qui tanta cum benevolentia te ad suā mensam inuitat; qui nunc eandem doctrinam teneat in cælo, quam nabebat cum nobiscum versaretur in terra, qui eodem amore & desiderio, flagret quo flagrabat saluandi peccatores dum esset in terra. Cum autem nobiscum esset in terra, dixit.

Non opus est medico sanis sed male habentibus Et rursus. *Nō veni vocare iustos sed peccatores.* Mat. 9.

Et in alio loco. *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Matth. 11.

Vos.

D

Adhæc

Ad hæc tam bonus est hic Dominus, ut nūquam vllum peccatorem vel infirmū, qui ipsum adire vellet, repulerit. Vnde nec repulit à se Magdalena, nec leprosum, nec mulierē, quæ cum tetigit, & à fluxu sanguinis sanata est; imò legim⁹ oēs claudos, cæcos, aliosq; infirmos, conatos se adiūgere ad Christū, cumq; tangere, quod ab eo virtus quædam exiret ad sanandum omnes. 12. Quare ô Deus meus, si ego sum infirmus, necesse habeo ad te verū medicum meum accedere: si sum peccator, debeo quærere eum qui me possit iustificare. si plen⁹ inordinatis passionibus, & pondere peccatorum meorū grauiter oneratus, ad quem recurrere debeo pro refrigerio, nisi ad te qui solus potes & vis me adiuuare? Grauiora sunt peccata mea peccatis Magdalena, magis leprosus sum, quam ille qui te accessit; patior quoq; in anima mea fluxum multo maiorē & periculosiorem quam illa mulier passa sit. Sum quoq; cæcus, quando te, lucem veram nō video. Sum claudus, quādo passibus amoris ad te non ambulo. Sū mutilus & mancus, quando me in operibus bonis non exerceo, & proximos meos, ut oporteret, adiuuo. Atq; hæc oēs necessitates

sitates

fitates & miseriam cogunt me ad te, pro
impetrando remedio & auxilio, recur
rere, cōfissum bonitati tuæ, & clemen
tiæ, quod sicut à te nō repulisti illos, sic
non repelles quoq; me. Dixisti enim *Ioan. 6.*
sanctissimi ore tuo, te quotquot ad te
venerint, non eiecturum foras.

COLLOQVIUM.

Merito olim, dulcissime Domine,
sanctus Propheta quidam, admi
ratus bonitatē & amorem immensum
quo hominem prosequeris, hæc verba
protulit: *Quid est homo, quia magnificas Iob 7.*
eū, aut quid apponis erga eū cor tuū? Quis
enim ego sum, Deus meus, quid feci,
quid merui, vt tu beatissimus, glorio
sissimūq; existens Deus, qui nec opera
mea, nec rebus meis indiges, tanti me
facias, & omnibus modis quæras exal
tare me, & magnificare, cōmunicando
te ipsum, tuasq; res oēs mihi tam libe
raliter? qui tamen aliud non sum, quā
parum pulueris & cineris: & si velim
comparare me, cū Maiestate tuæ Dei
tatis, omnem vidēdi facultatē amittā,
& cognoscam me totum non aliud ef
se, quā nihil. Et nihilominus, ecce nūc
inclinās cælos tuos & dignaris ad me
venire, ad restituēdas animæ meæ rui
nas, & ad lauandū, non aquis maris ru
bri, sed proprio sanguine tuo, sordes

74 DE SACRAMENTO

meas, & ad restringendam famē meā spiritualem, non Manna deserti, sed substantiali & diuina carne tua: Vt si bonus ille Centurio, cuius fidē prætulisti toti Israeli, intelligens te venire ad se, non putauit se dignū intrares sub tectū eius: & tu⁹ sanctus Præcursor, qui prius fuit sanctificatus, quā natus, & quo maior nō fuit inter natos mulierum, cum vidit te venire ad se, abiecit se tanta humilitate ad tuos pedes

Matth. 3. dicens. *Tu venis ad me?* quanto magis ego homo miserabilis, qui in peccatis nat⁹ sum totus, & quot sunt beneficia in me tua, tot sūt meæ ingrattudines & offensæ, quæ pro beneficijs reddidi; ego inquā qui propter scelera mea nō sum dignus oculos leuare in cælū, nec vt terra me amplius sustentet; si enim velles mecum intrare in iudicium, nō sufficerent omnes pænæ huius & alterius vitæ ad puniendam millesimā partem meorum delictorum sed cum tu nihilominus nūc pergās venire ad me, cū tanto amore & benignitate, debeam me in terram prosternere, imò si fieri posset, abdere sub terram, & maiori cū admiratiōe dicere. *Domine, tu venis ad me? non sum dignus vt intres sub tectū meū, sed tātū dic verbū, et sanabi. ut anima mea.*

FINIS.

Scripsit J. W. Paderb.